

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра відновного правосуддя та приватної детективної
діяльності

07-04-46

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання практичних робіт**

з навчальної дисципліни
**«МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗДІЙСНЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою 262 «Правоохоронна
діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІ права
Протокол № 10 від «30» червня 2020 р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою 262 «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Благодир А. А., Благодир С. М. – Рівне : НУВГП, 2020. – 17 с.

Укладач: Благодир Ангеліна Адамівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри відновного правосуддя та приватної детективної діяльності; Благодир Сергій Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри відновного правосуддя та приватної детективної діяльності.

Відповідальний за випуск: Гришко В. І., завідувач кафедри відновного правосуддя та приватної детективної діяльності.

Керівник групи
забезпечення спеціальності

Цимбалюк В. І.

© Благодир А. А.,
Благодир С. М., 2020
© НУВГП, 2020

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	
1.1. Опис навчальної дисципліни	5
1.2. Тематика практичних занять	7
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики	8
1.4. Критерії та шкала оцінювання	8
2. Плани практичних занять	10
3. Самостійна робота студентів	13
4. Рекомендована література	15

Передмова

Ви приступаєте до вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності».

Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності – навчальна дисципліна, що передбачена для вивчення при підготовці фахівців у галузі правоохоронної діяльності.

Правоохоронна діяльність як сучасний, ефективний правовий інститут державно-владного характеру, спрямований на забезпечення прав і свобод людини і громадянина, а також правопорядку і законності.

Успішне реформування правоохоронної системи можливе лише за належного теоретичного осмислення природи і сутнісних характеристик правоохоронної діяльності, механізму її забезпечення і реалізації, врахування закономірностей реформування цього напрямку державної діяльності в зарубіжних країнах, вітчизняного історичного досвіду і потреб населення. Тому засвоєння студентами матеріалу цієї навчальної дисципліни є необхідною умовою їх становлення як майбутніх фахівців.

Навчальна дисципліна «Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності» знаходиться у тісному зв'язку з іншими юридичними дисциплінами, перш за все, з теорією держави і права, яка забезпечує його категоріальним апаратом, з конституційним, кримінальним, адміністративним правом, кримінальним процесом та криміналістикою, оскільки в діяльності правоохоронних органів досить часто виникають питання, що пов'язані з відшкодуванням завданої кримінальним правопорушенням шкоди, кваліфікацією суспільно небезпечних діянь, забезпеченням конституційних прав і свобод людини, адміністративною відповідальністю тощо.

При вивченні міжнародного досвіду здійснення правоохоронної діяльності студенти повинні активно використовувати знання щодо завдань, компетенції, структури і повноважень органів досудового розслідування, прокуратури та суду, які були ними отримані під час вивчення дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», «Міжнародне

право», «Криміналістика», «Кримінальний процес».

Основними формами вивчення навчальної дисципліни є лекції, практичні заняття, самостійна робота, поточний і підсумковий контроль. Важливим для засвоєння студентами навчального матеріалу є вивчення рекомендованих у програмі законодавчих та відомчих нормативних актів, а також літературних джерел, дотримання вимог та рекомендацій, які ставляться науково-педагогічними працівниками кафедри.

1. Опис навчальної дисципліни та її структура

1.1 Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності» є формування у студентів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі правоохоронної діяльності під час практичної діяльності з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, що передбачає застосування теорій та методів правоохоронної діяльності, системного аналізу та планування операцій, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень проведення досліджень та/або здійснення інновацій у сфері правоохоронної діяльності, з урахуванням міжнародного досвіду.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності» є вивчення та засвоєння студентами передового досвіду організації та здійснення правоохоронної діяльності в зарубіжних країнах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати: законодавство, що регулює діяльність вітчизняних та зарубіжних правоохоронних органів та практику його застосування; фактори, що визначають та впливають на діяльність правоохоронних органів; засоби правового регулювання діяльності вітчизняних та зарубіжних правоохоронних органів; теорію прийняття процесуальних

рішень, їх структуру, системні якості і функціональне призначення в діяльності співробітників правоохоронних органів; особливості специфіки діяльності суб'єктів вітчизняної правоохоронної діяльності (НАБУ; Національної поліції, Служби фінансових розслідувань, ДБР, СБУ тощо) та їх аналогів у зарубіжних країнах.

вміти: узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати аналізувати; оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних (наукових) завдань адаптуватися до змін та умов діяльності; використовувати сучасні технології та методики у правоохоронній діяльності (поліграф, технічні засоби діагностування тощо); здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності; застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу проблемних питань, що виникають під час діяльності правоохоронних органів;самостійно поглиблювати свої знання, правильно визначати обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію; використовувати навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня; самостійно вивчати закони України, інші нормативно-правові акти, що регламентують діяльність правоохоронних органів; визначати шляхи підвищення ефективності здійснення правоохоронної та інших видів діяльності.

1.2 Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми
Модуль 1	
1	Поняття, суть і завдання правоохоронної діяльності процесу
2	Принципи (засади) та суб'єкти правоохоронної діяльності
3	Основні світові моделі правоохоронної діяльності
Модуль 2	
4	Характеристика діяльності правоохоронних органів США

5	Характеристика діяльності правоохоронних органів країн східної Європи
6	Характеристика діяльності правоохоронних органів Німеччини
7	Характеристика діяльності правоохоронних органів Великобританії
8	Перспективи євроінтеграції законодавства України

1.3 Контрольні заходи та засоби діагностики

При виставленні оцінок (балів) враховуються, насамперед, знання, розуміння й уміння аналізувати конкретні слідчі ситуації, висувати версії, планувати хід розслідування окремих видів злочинів

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Міжнародний досвід здійснення правоохоронної діяльності» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Відмінно
82-89 балів	Добре
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	Задовільно
35-59 балів	
1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. Плани практичних завдань

МОДУЛЬ І

Змістовий модуль 1. Основна характеристика правоохоронної діяльності.

Тема 1. Поняття, суть і завдання правоохоронної діяльності (2 год.)

План заняття

1. Поняття правоохоронної діяльності.
2. Завдання правоохоронної діяльності.

3. Поняття, структура і особливості правовідносин у сфері правоохоронної діяльності.
4. Гарантії правоохоронної діяльності.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке процесуальна форма?
2. Процесуальні акти, їх види і значення у правоохоронній діяльності?

Література [1-10, 21, 22]

Тема 2. Принципи (засади) та суб'єкти правоохоронної діяльності (2 год.)

План заняття

1. Засади правоохоронної діяльності закріплені в основних міжнародно-правових актах щодо захисту прав людини.
2. Принципи правоохоронної діяльності закріплені в інших законах та підзаконних нормативно-правових актах.
3. Суб'єкти правоохоронної діяльності.

Питання для самоконтролю:

1. Який основний зміст засади законності?
2. Який основний зміст засади недоторканості житла?
3. Який основний зміст засади презумпції невинуватості?

Література [1, 2, 3, 10-24]

Тема 3. Основні світові моделі правоохоронної діяльності (2 год.)

План заняття

1. Методологія дослідження правоохоронної діяльності в зарубіжних країнах.
2. Основні підходи стосовно виокремлення моделей правоохоронної діяльності.
3. Аналізі основних типових моделей правоохоронної діяльності зарубіжних країн.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні типи моделей правоохоронної діяльності існують в ЄС?

Література [1, 2, 3, 33, 34, 37, 41]

Змістовий модуль 2. Діяльність правоохоронних органів: міжнародний досвід

Тема 4. Характеристика діяльності правоохоронних органів США (2 год.)

План заняття

1. Суб'єкти правоохоронної діяльності США.
2. Регламентація діяльності США.
3. Регламентація діяльності органів досудового розслідування США.

Питання для самоконтролю:

1. Якими нормативно-правовими актами регулюється правоохоронна діяльність США?

Література [1, 2, 3, 33, 34, 37, 41]

Тема 5. Характеристика діяльності правоохоронних органів країн східної Європи (2 год.)

План заняття

1. Правові засади правоохоронної діяльності країн східної Європи.
2. Регламентація діяльності органів досудового розслідування країн східної Європи.
3. Регламентація діяльності органів підтримання державного обвинувачення країн східної Європи.

Питання для самоконтролю:

1. Якими нормативно-правовими актами регулюється правоохоронна діяльність країн східної Європи?

Література [1, 2, 3, 33, 34, 37, 41]

Тема 6. Характеристика діяльності правоохоронних органів Німеччини (2 год.)

План заняття

1. Суб'єкти правоохоронної діяльності Німеччини.
2. Антикорупційна політика Німеччини.
3. Регламентація діяльності поліції Німеччини.

Питання для самоконтролю:

1. Якими нормативно-правовими актами регулюється

правоохоронна діяльність Німеччини?

Література[1, 2, 3, 33, 34, 37, 41]

Тема 7-8. Характеристика діяльності правоохоронних органів Великобританії. Перспективи євроінтеграції

законодавства

України (2 год.)

План заняття

1. Суб'єкти правоохоронної діяльності Великобританії.
2. Характеристика основних нормативно-правових актів, якими регулюється правоохоронна діяльність Великобританії.
3. Участь правоохоронних органів України в міжнародних організаціях.

Питання для самоконтролю:

1. Які Вам відомі форми міжнародної діяльності правоохоронних органів Великобританії?
2. Які особливості взаємодії правоохоронних органів України та країн ЄС з метою уніфікації стандартів правоохоронної діяльності?

Література [1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40]

3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота є однією із складових навчального процесу, на яку припадає значний обсяг навчального часу. При цьому студент є активним учасником навчального процесу, набуває навичок самоорганізації, самостійного пошуку інформації, прийняття рішень. Правильна організація самостійної роботи дозволяє максимально індивідуалізувати навчання, підвищити ефективність навчального процесу в цілому.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного у змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не варто дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення.

Самостійна робота є важливим засобом засвоєння слухачами навчального матеріалу. Вона передбачає

опрацювання наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення з положеннями законодавчих та нормативних актів.

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;
- підготовка до практичних (семінарських занять), виконання завдань по темах практичних занять;
- підготовка письмових відповідей на питання для самопідготовки;
- робота в інформаційних мережах;
- вибір теми, складання плану та написання реферативної роботи;
- самостійне вивчення та складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

Професійному розвитку студентів сприяє самостійне виконання творчих та практичних завдань, різноманітні форми пошукової, дослідної роботи.

Викладач систематично контролює самостійну роботу студентів: перевіряє конспекти, виконання індивідуальних творчих завдань, надає необхідну допомогу для активізації навчальної діяльності студентів.

Результативність самостійної роботи виявляється під час заслуховування та обговорення доповідей, захисту рефератів, поточного модульного контролю знань, перевірки письмових відповідей та підсумкового оцінювання успішності студентів.

Перелік тем для рефератів

1. Поняття, суть і завдання правоохоронної діяльності
2. Процесуальні акти, їх види і значення у правоохоронній діяльності.
3. Засади правоохоронної діяльності закріплені в основних міжнародно-правових актах щодо захисту прав людини.
4. Принципи правоохоронної діяльності закріплені в інших законах та підзаконних нормативно-правових актах.
5. Суб'єкти правоохоронної діяльності.

6. Прокурор як суб'єкт правоохоронної діяльності
7. Аналізі основних типових моделей правоохоронної діяльності зарубіжних країн.
8. Характеристика основних нормативно-правових актів, якими регулюється правоохоронна діяльність США.
9. Характеристика основних нормативно-правових актів, якими регулюється правоохоронна діяльність країн східної Європи.
10. Суб'єкти правоохоронної діяльності країн східної Європи. Регламентация діяльності поліції країн східної Європи. Антикорупційна політика країн східної Європи.
11. Міжнародна діяльність правоохоронних органів країн східної Європи
12. Характеристика основних нормативно-правових актів, якими регулюється правоохоронна діяльність Німеччини.
13. Суб'єкти правоохоронної діяльності Німеччини.
14. Міжнародна діяльність правоохоронних органів Німеччини.
15. Характеристика основних нормативно-правових актів, якими регулюється правоохоронна діяльність Великобританії.
16. Суб'єкти правоохоронної діяльності Великобританії.
17. Міжнародна діяльність правоохоронних органів Великобританії.
18. Особливості взаємодії правоохоронних органів України та країн ЄС з метою уніфікації стандартів правоохоронної діяльності.
19. Участь правоохоронних органів України в міжнародних організаціях.
20. Характеристика нормативно-правових акти, якими регулюється взаємодія правоохоронних органів України з правоохоронними органами країн ЄС.
21. Проблеми євроінтеграції законодавства України, що регулює правоохоронну діяльність та шляхи їх вирішення.

4. Рекомендована література

4.1.Базова

1. Конституція України: від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
3. Про поліцію: закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII
4. Про оперативно-розшукову діяльність: закон України від 18 грудня 1992 року № 2135-XII
5. Про прокуратуру: закон України від 5 листопада 1991 року № 1789-XII
6. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 року № 2229-XII
7. Про Державне бюро розслідувань: закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII
8. Про Національне антикорупційне бюро України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року
10. Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 року
11. Додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників від 15 жовтня 1975 року
12. Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників від 17 березня 1978 року
13. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 року
14. Додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах від 17 березня 1978 року
15. Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах від 8 листопада 2001 року
16. Європейська конвенція про міжнародну дійсність кримінальних вироків від 28 травня 1970 року № ET8 70
17. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15 травня 1972 року № ET8 73

18. Конвенція про правову допомогу і правові відносини в цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22 січня 1993 року
19. Протокол до Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 28 березня 1997 року
20. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, від 8 листопада 1990 року
21. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією від 27 січня 1999 року № ET8 173
22. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією від 15 травня 2003 року № ET8 191
23. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року
24. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року
25. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 24 травня 1993 року
26. Договір між Україною та Канадою про взаємодопомогу у кримінальних справах від 23 вересня 1996 року
27. Угода про правову допомогу та співробітництво між Генеральною прокуратурою України і Генеральною прокуратурою Литовської Республіки від 8 грудня 1992 року
28. Меморандум. Про співробітництво та взаємодію в розслідуванні воєнних злочинів між Генеральною прокуратурою України і Державною службою прокуратури Англії та Уельсу від 15 листопада 1996 року
29. Меморандум. Про співробітництво між Генеральною прокуратурою України і Прокуратурою Республіки Болгарія від 1 червня 2001 року.

Підзаконні нормативно-правові акти

30. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: наказ Генерального прокурора України від 19 грудня 2012 року № 4 гн.
31. Про організацію роботи органів прокуратури України у галузі міжнародно-правового співробітництва: наказ Генерального прокурора України від 11 лютого 2013 року № 8 гн.

Наукова та інша юридична література

32. Бабкова В. Проблеми здійснення прокурором наглядових повноважень у формі процесуального керівництва під час проведення досудового розслідування. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2012. № 3 (27). С. 71-73.
33. Білас А. І. Правоохоронна діяльність країн Європейського Союзу: порівняльно-правове дослідження : монографія. Дрогобич: Посвіт, 2016. 228 с.
34. Білас А. І. Взаємодія правоохоронних органів України та країн ЄС: уніфікація стандартів правоохоронної діяльності. *Європейські перспективи*. 2016. № 1. С. 104–114.
35. Гуценко К. Ф. Уголовный процесс западных государств / К.Ф. Гуценко, Л. В. Головкин, Б. А. Филимонов. М. : Зерцало-М, 2001. 480 с.
36. Дворник А. Функції прокурора у досудовому кримінальному провадженні за новим КПК України. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2013. № 3. С. 104-112.
37. Луцик В. В. Правовий статус та повноваження прокурора за новим КПК України. *Митна справа*. 2013. № 1. Ч. 2. Кн. 1. С. 231-238.
38. Методичні рекомендації щодо виконання вимог міжнародних договорів та КПК України про міжнародну правову допомогу при проведенні процесуальних дій (схвалені науково-методичною радою при Генеральній прокуратурі України (протокол № 6 від 28 вересня 2012 року)). К. : Генеральна прокуратура України, Національна академія прокуратури України, 2012. 60 с.
39. Сапін О. В. Прокурор у кримінальному провадженні з

перегляду судових рішень: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2012. 227 с.

40. Татаров О. Ю. Практичні та організаційні проблеми діяльності органів досудового розслідування за новим КПК України. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2012. Вип. 4. С. 445-457. Серія юридична.

41. Татаров О. Ю. Роль досудового провадження у контексті реформування системи кримінальної юстиції в Україні. *Митна справа*. 2012. № 2 (80). Ч. 2. Кн. 1. С. 171-178.

42. Уголовно-процессуальное право Великобритании, США и Франции : учеб. пособие / М. М. Михеенко, В. П. Шибико. Киев, 1988. 187 с.

4.3. Інформаційні ресурси

1. <http://www.naiu.kiev.ua/naiu/tslc/index.php>
2. <http://www.nbu.gov.ua/>
3. <http://rada.gov.ua/laws/main/a#Find>
4. <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>
5. <http://www.kmu.gov.ua/control/>
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki>